

til debat om, hvad det vil sige at være dansk i fremtiden. Udgangspunktet skal være, at vi skal give os selv lov til at være stolte af at være danskere. Indsigt giver udsigt.

For det femte er integrationen i alt for høj grad blevet gjort til det offentlige ansvar, men den reelle integration foregår ude i lokalsamfundet, på arbejdspladserne, i idrætsforeningerne, på skolerne. Ikke mindst folkeoplysningen rummer mange eksempler på, hvad det civile samfunds fællesskaber kan gøre. Selv har jeg set, hvordan eksjugoslaviske børn lærte Danmark og danskerne at kende på en spejderlejr i Kolding.

Jeg ved, at også mange af landets idrætsforeninger gør et stort arbejde for at give nye danskere lejlighed til at udfolde deres kropslige talenter. På samme måde råder folkehøjskolerne over et potentiale til at skabe møde mellem nye og gamle danskere, en kulturdialog, som befordrer gensidig forståelse, personlig udvikling og skabelse af fælles værdier på tværs af kulturer.

For det sjette må vi blive bedre til at gå praktisk til værks. Halalslaget kød og badeforhæng kan give politisk stormvejr. Det kan også få os til at tage vor egen skygge op til revision. Er der egentlig noget galt i også at respektere nogle danske børns blufærdighed med et badeforhæng? Men realiteten er, at disse problemer jo altid bliver løst dér, hvor problemet opstår. Det er ikke noget, det store samfund behøver at blande sig i. Den lokale skolebestyrelse finder selv løsninger på det med badeforhængen. I børnehaven finder de selv ud at sammensætte menuen, så både danske børn med og uden muslimsk baggrund kan spise med. Hensyn, som vi altid har bestræbt os på at tage, så ethvert barn kan være i den fælles ramme.

Kulturministeriet vil yde hjælp til denne selvhjælp med et projekt, der indsamler viden om de konflikter og løsninger, som det daglige lokale kulturmøde giver anledning til. Vi vil sørge for, at der bliver iværksat udredningsarbejde, formidling og debat om det gode kulturmøde. Målet skal være at inspirere mennesker til selv at skabe den nødvendige kulturdialog.

For det syvende og måske vigtigste må danskerne blive meget bedre til at sige stop, sætte grænser og markere deres egne værdier, tage konflikter dér, hvor det er nødvendigt. Vi er alt for konfliktsky. Vi regner med, at de fremmede nok efterhånden retter ind, uden at vi behøver at sige noget, og at vi i alt fald ikke vil skændes med dem.

Selvfølgelig er det afgørende, at det danske samfund respekterer de fremmedes rettigheder, herunder den grundlovssikrede religionsfrihed, men det er jo ikke ensbetydende med, at vi skal acceptere alle de skikke, som kommer til udtryk i de pågældende kulturer. Tværtimod mener jeg, at vi burde blive bedre til at hævde nogle af vore egne grundlæggende værdier, f.eks. med hensyn til beskyttelse af børn, ligestilling af kønnene og det enkelte menneskes ret til individuel frihed. Vi må blive meget bedre til at sige ligeud, at der er noget, vi ikke kan lide, men samtidig respektere, at der også kan være noget, som de fremmede ikke kan lide ved den danske kultur. Nøgleordet er ligeværdighed.

Danmark er en del af et internationalt samfund og dybt afhængigt af sine borgeres evne til at tage internationaliseringen til sig. Af samme grund er det vigtigt at se udviklingen i retning af et mere flerkulturelt samfund som hjælp til en intern dansk læreproces, hvor slutresultatet gerne skulle være, at vi bliver verdensmestre i at begå os i verden. Et af Kulturministeriets bidrag til den proces bliver en konference om kulturmødet i kunst og kultur, som holdes til efteråret.

Jeg takker for, at vi med denne forespørgsel får lejlighed til at få den kulturelle dimension ind i indvandrerdebatten.

Som det er fremgået, mener regeringen ikke, at der er nogen grund til bekymring over, at dansk kultur bliver påvirket af, at flere med islamisk baggrund bor i Danmark, for det bliver den næsten ikke.

Der er derimod grund til at være bekymret over, hvor lidt denne gruppe af borgere påvirker dansk kulturliv. Det er nemlig et tegn på, at der ikke er gjort tilstrækkeligt for at integrere indvandrerne. Alt for mange har vendt hinanden ryggen.

Vi skal skabe tillid mellem os. Vi skal tale med hinanden. Vi skal blive kloge på hinanden. Kun på den måde undgår vi den risiko, at godhedens ligestyldighed og fremmedangst splitter os ad. Kun på den måde får vi et Danmark præget af samhørighed.

Forhandling

Peter Skaarup (DF):

Ja, vi må jo interessere os meget for, hvad kulturministeren her siger på regeringens vegne. Jeg opfatter lidt kulturministerens indlæg som